

Nr 2181

av fru Jacobsson

med anledning av skrivelse (förslag 1975: 18) från talmanskonferensen med överlämnande av riksdagens JO-utrednings betänkande JO-ämbetet — uppgifter och organisation (SOU 1975: 23).

Enligt JO-utredningens betänkande — SOU 1975: 23 — skall JO-ämbetet äga befogenhet att anmäla felande tjänstemän till arbetsgivarmyndighet för disciplinär åtgärd. Utredningen har även föreslagit en befogenhet för JO att i vissa fall fullfölja talan mot beslut i disciplinärende till domstol som avses i lagen om rättegången i arbetstvister. Utredningen har vidare föreslagit att domstol på talan av JO under vissa förutsättningar skall kunna skärpa eller ålägga disciplinpåföljd eller besluta om avskedande eller avstängning. I betänkandet framläggs däremot inte förslag till regler om hur rättegångskostnader skall fördelas i disciplinmålen.

Genom att disciplinmål i vilka JO för talan skall handläggas i samma ordning som arbetstvister i allmänhet blir reglerna i 18 kap. rättegångsbalken om rättegångskostnader i tvistemål i första hand tillämpliga. Härav följer att i princip förlorande part skall ersätta motparten för dennes kostnader. En kompletterande föreskrift i 5 kap. 2 § lagen om rättegången i arbetstvister gör emellertid att domstol i mål som handläggs enligt den lagen kan förordna att vardera parten skall bära sin kostnad om den part som förlorat målet hade skälig anledning att få tvisten prövad.

Enligt min mening kan starka invändningar resas mot att de angivna bestämmelserna om fördelning av rättegångskostnader, som är anpassade till tvister mellan arbetsgivare och arbetstagare, skall gälla i disciplinmål där JO för talan och saken inte gäller en egentlig arbetstvist. Det gäller ju här spörsmålet om det från allmän synpunkt är påkallat att disciplinpåföljd skärps eller åläggs eller att en tjänsteman avskedas. Det offentligrättsliga inslaget i sådana disciplinmål synes så starkt att målen föga skiljer sig från brottmål, i vilka avsättning kan ifrågakomma som påföljd. Övervägande skäl talar för att den enskilde tjänstemannen bör kunna åläggas att betala motpartens kostnader endast i den utsträckning som gäller tilltalad jämlikt RB 31 kap. Vidare synes garantier böra skapas för att tjänstemannen alltid skall få sina kostnader ersatta om han vinner målet. Ersättning för rättegångskostnader synes också lämp-

ligen böra utgå till tjänstemännen i de fall då JO:s talan bifallits endast till viss del som är av ringa betydelse.

Det bör uttryckligen anges att i disciplinmål där JO för talan ersättning för rättegångskostnader skall utges av eller tillerkännas statsverket.

Det bör ankomma på vederbörande utskott att utforma erforderlig lagtext.

Under hänvisning till det anförda hemställes

att riksdagen vid behandlingen av JO-utredningens förslag antar lagbestämmelser om ansvar för rättegångskostnader i disciplinmål där JO för talan, i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 28 maj 1975

ULLA JACOBSSON (m)